

PRAVILNIK O SIGURNOJ I ODGOVORNOJ UPOTREBI
INFORMACIJSKO-KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE
SREDNJE ŠKOLE BEDEKOVČINA

Bedekovčina, studeni 2020.

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovaj pravilnik jasno i nedvosmisleno određuje načine prihvatljivog i dopuštenog korištenja informacijsko-komunikacijske tehnologije (u daljnjem tekstu: IKT) Srednje škole Bedekovčina (u daljnjem tekstu: Škole).

Članak 2.

Pravilnik vrijedi za sve korisnike IKT infrastrukture Škole i CARNet-ove mreže.

Članak 3.

Svrha ovog Pravilnika je:

- utvrditi načine sigurnog i odgovornog korištenja IKT-a definiranjem sigurnosne politike Škole
- zaštititi informacijski sadržaj i opremu
- zaštititi korisnike od različitih vrsta internetskog nasilja
- definirati sustav i usluge koji su najprikladniji za korisnike
- poticati aktivno sudjelovanje učenika u radu s IKT-om promovirajući sigurno, odgovorno i učinkovito korištenje digitalnih tehnologija u mrežnoj zajednici.

Članak 4.

Učenici i svi školski zaposlenici moraju se pridržavati uputa koje im daje školski administrator sustava ili neka druga ovlaštena osoba radi unapređivanja sigurnosti školske informatičke oprema i mreže.

II. OSNOVNE SIGURNOSNE ODREDBE

Članak 5.

Sigurnost informacija, infrastrukture, utjecaj ljudskih i drugih resursa na funkcionalnost pojedinih dijelova infrastrukture IKT-a izuzetno je važna te su svi korisnici dužni poštivati osnovne sigurnosne odredbe.

Članak 6.

Materijalne i nematerijalne resurse izravno povezane s infrastrukturom IKT-a čine korisnici, oprema, različite vrste informacija i aplikacije koje se koriste u školi.

Korisnici infrastrukture IKT-a u školi su učenici, nastavnici, ostali djelatnici i povremeni korisnici (gosti) škole.

Infrastrukturom IKT-a smatra se računalna oprema dobivena u sklopu projekta e-Škole, projekta Škola za život, postojeća računala i računalna oprema.

U školi postoje interne, javne i povjerljive informacije.

Aplikacije koje Škola koristi su e-Dnevnik, e-Matica, HUSO admin, skup programa MS Officea i Autodeska.

Članak 7.

Školska oprema se treba čuvati i pažljivo koristiti.

Članak 8.

Tuđi osobni podaci mogu se koristiti isključivo uz prethodno odobrenje.

Članak 9.

U Školi se koriste antivirusni programi, vatrozid te sigurnosna kopija podataka osobno kod nastavnika i ostalih zaposlenika u svrhu sigurnosnih mjera zaštite podataka. Računala koja funkcioniraju na operativnim sustavima Windows posjeduju vatrozid i antivirusni program. Kreirana su dva korisnika: administrator sa svim pravima i korisnik.

Članak 10.

Zaposlenici su dužni koristiti službenu e-mail adresu (ime.prezime@skole.hr), posebice u službenoj komunikacije s nadležnim tijelima i drugim institucijama iz sustavu znanosti i obrazovanje.

Članak 11.

Nastavnicima i drugim zaposlenicima škole strogo je zabranjeno davati učenicima i drugim korisnicima vlastite zaporke i digitalne identitete. To se odnosi na pristup školskim računalima, e-Matici, e-Dnevniku, računovodstvenim programima, knjižničarskim programima i ostalim informacijskim sustavima ili mrežnim aplikacijama koji sadrže osobne podatke djelatnika i/ili učenika.

Članak 12.

Svi zaposlenici Škole moraju se pridržavati etičkih načela pri korištenju IKT-a.

Članak 13.

U slučaju nepridržavanja pravila Škola sankcionira kršenje/nepridržavanje pravila u skladu sa službenim aktima Škole. Svako ponašanje koje nije u skladu s Pravilnikom prijavljuje se administratoru e-Dnevnika, e-tehničaru za e-Škole ili ravnatelju Škole. Ozbiljniji incidenti prijavljuju se CARNet-ovom CERT-u preko obrasca na mrežnoj stranici www.cert.hr.

Članak 14.

Školsku infrastrukturu/opremu IKT-a čine računala, projektori, pametne ploče, računalna mreža, sustavski i aplikativni softveri i računalni programi te alati za zaštitu infrastrukture/oprema.

Članak 15.

U školi se koriste stolna računala, prijenosna računala i tableti.
Stolna računala koriste se u uredu ravnatelja, tajništvu, računovodstvu, kod administratora i voditeljice smjene, u knjižnici, zbornici i učionicama Škole.
Prijenosna računala koriste ravnatelj, stručni suradnici i nastavnici.
Dvije učionice opremljene su pametnim pločama, dok su ostale učionice za potrebe projekcije opremljene projektorima LCD.

Članak 16.

Sva računala i ostala oprema IKT-a moraju biti zavedeni na inventurnim listama CARNet-a i Škole.
Popis računala i ostale opreme IKT-a ažurira se jednom godišnje, nakon provedene inventure.

Članak 17.

Računalna mreža se sastoji od novog dijela kabliranjem kablovima kategorije 6 te starog dijela mreže kabliranog kablovima kategorije 5. Novi i stari dio mreže međusobno povezuju 100/1000 mbps *web managed switchevi* koji svaki ima svoju IP adresu. Računala u školi povezana su bežično i žičano.

Članak 18.

Računala se bežično spajaju na 4 bežične pristupne točke. Pristupne točke smještene su tako da pokrivaju sve dijelove škole.
U bežičnim pristupnim točkama postavljeno je 6 (šest) naziva za pristup bežičnoj mreži (SSID): w-lan dvojka, w-lan 18, w-lan zbornica, w-lan 20, w-lan labos i w-lan računovodstvo.

Članak 19.

Određena računala u školi spojena su žičanim načinom spajanja na mrežu. Računala koja su spojena na taj način spojena su na staru mrežnu infrastrukturu.
Računala koja su spojena žičano sva su računala u informatičkim učionicama i računala u uredima (tajništvu, računovodstvu, zbornici, knjižnici, stručni suradnici).

Članak 20.

Dio računalne mrežne infrastrukture škola održava sama i/ili uz pomoć vanjskih održavatelja opreme.
U sklopu projekta e-Škole od osnivača škole (Krapinsko-zagorska županija) imenovan je e-tehničar koji je zadužen (najviše četiri sati tjedno) za održavanje navedene mrežne infrastrukture.

Članak 21.

Instalirani sustavski programi na školskim računalima preuzeti su s Microsoft Download Centra (MSDC) kao središnjeg centra za preuzimanje sustavskih i aplikativnih programa u Republici Hrvatskoj za potrebe osnovnih i srednjih škola.

U sustavu se prijavljuje korisničkim računom AAI@edu, a na istom mjestu mogu se preuzeti svi navedeni operativni sustavi i alati Microsoft Officea s pripadajućim ključevima za aktivaciju.

Članak 22.

Instalaciju i održavanje računalnih programa provode nastavnici informatike, e-tehničar i školski administrator.

Kod svih računala podešeno je ažuriranje operativnog sustavu i popratnih alata Microsoft Officea na automatski.

Članak 23.

Učenici ne smiju sami instalirati programe na računala. Ako se pojavi potreba za instaliranjem dodatnog programa, učenik se mora obavezno javiti nastavniku informatike ili administratoru e-Škole.

Nastavnici smiju instalirati isključivo programe koji su vezani za realizaciju sadržaja nastavnog plana i programa.

Članak 24.

Nepridržavanje pravila instaliranja programa može rezultirati disciplinskim mjerama prema zaposlenicima Škole ili pedagoškim mjerama prema učenicima, sukladno Pravilniku o kućnom redu u Školi.

Članak 25.

Zbrinjavanje računalnog otpada vrši se jednom godišnje, preko ovlaštene tvrtke Audio-TV-video servis "Jurinjak", Krapina.

III. REGULIRANJE PRISTUPA OPREMI IKT-a

Članak 26.

Kako bi se zaštitila materijalna (IKT) oprema i nematerijalna imovina (informacije i podaci), reguliran je pristup svim resursima IKT-a.

Članak 27.

Računalnoj mreži u Školi mogu pristupiti zaposlenici i učenici Škole te svi ostali koji imaju za to dopuštenje.

Pristup bežičnoj mreži ograničen je, koriste ga učenici i nastavnici za potrebe nastave.

Članak 28.

Za pristup mreži Škole koriste se sljedeći parametri:

- PSK (*pre-shared key*) za autentikaciju korisnika i pristup na bežičnu mrežu
- WPA2 enkripcija podataka na pristupnom sloju bežične mreže.

Članak 29.

Preko besplatne usluge Office 365 i alata koji omogućuju suradnju i komunikacije između svih sudionika u obrazovnom sustavu moguće je koristiti i OneDrive kao način za pohranjivanje sadržaja na oblak. Pristup OneDriveu za škole moguć je preko elektroničkog identiteta AAI@EduHr.

Članak 30.

Računala u informatičkoj učionici koriste se za vrijeme trajanja nastave Informatike i ostalih predmeta. Korištenje oprema u informatičkoj učionici propisano je posebnim pravilima kojih se učenici moraju pridržavati.

Za održavanje i ispravnosti oprema u informatičkoj učionici odgovoran je nastavnik Informatike.

Ostala računala u školi (stolna računala, prijenosna računala i tableti) učenici smiju koristiti za vrijeme nastave ostalih predmeta samo uz odobrenje nastavnika.

Članak 31.

Učenici uz odobrenje nastavnika smiju koristiti svoje privatne uređaje za pristup aplikacijama i internetskim sadržajima koji su u funkciji ostvarenja nastavnih sadržaja.

Članak 32.

U Školi se provodi filtriranje nepoćudnih sadržaja. Odlukom Ministarstva znanosti i obrazovanje sve osnovne i srednje škole spojene na CARNet-ovu mrežu automatski su uključene i u sustavu filtriranja nepoćudnih sadržaja. Odlukom MZO-a omogućava se prikazivanje 14 kategorija stranica na računalima u osnovnim i srednjim školama. (<http://www.carnet.hr/filtriranje-sadrzaja>).

Učenici su obvezni prihvatiti filtriranje određenih sadržaja kao sigurnosnu mjeru te ga ne smiju pokušati zaobići jer je ono postavljeno radi njihove osobne sigurnosti, ali i sigurnosti svih drugih učenika. Zabranjeno je zaobilazanje bilo kojih sigurnosnih postavki računalne opreme.

IV. SIGURNOST KORISNIKA

Članak 33.

Da bi se održao korak s trendovima u korištenju IKT-a, kao i s nadolazećim prijetnjama računalnoj sigurnosti, obavezna je stalna edukacija učenika i cijelog školskog kolektiva vezano uz korištenje IKT-a.

Članak 34.

Učenici se prijavljuju na računala kao standardni korisnici, a nastavnici, stručni suradnici i ravnatelj kao administrator.

Svi korisnici računala moraju se nakon korištenja odjaviti iz svih sustavu u koje su se prijavili.

Članak 35.

Elektronički identitet u sustavu AAI@EduHr ima oblik ID korisnika@oznaka Ustanova.hr. Elektronički identitet u sustavu AAI@EduHr dodjeljuje administrator elektroničkog (LDAP) imenika škola.

Svi učenici i nastavnici dobivaju elektronički identitet koji im se daje na korištenje i čuvanje. Ukoliko korisnici izgube svoj korisnički račun, javljaju se administratoru koji ispisuje korisnički račun s novom ili starom lozinkom.

U slučaju promjene škole elektronički identitet učenika se prenosi.

Isto vrijedi i za nastavnike i ostale zaposlenike škole.

Članak 36.

Učeniku prestaju prava za korištenje identiteta AAI@EduHr završetkom školovanja, a zaposlenicima prestankom rada u ustanovi.

V. PRIHVATLJIVO I ODGOVORNO KORIŠTENJE INFORMACIJSKO-KOMUNIKACIJSKE TEHNOLOGIJE

I. Ponašanje na internetu

Članak 37.

Svaki pojedinac odgovoran je za svoje ponašanje u virtualnom svijetu, a prema ostalim korisnicima mora se ponašati na primjeren način. Zabranjeno je na bilo koji način vrijeđati i zastrašivati korisnike na internetu te objavljivati neprimjerene sadržaje.

Članak 38.

Svaki korisnik interneta dužan je upoznati se s osnovnim pravilima ponašanja u takvom okruženju. Škola je dužna upoznati učenike s pravilima ponašanja na internetu.

Članak 39.

Komunikacija internetom opisana je pravilima primjerenog ponašanja u internetskoj komunikaciji pod nazivom "internetski bonton" ili "Netiquette". "Netiquette" na hrvatskom jeziku nalazi se na <http://hr-netiquette.org> te propisuje smjernice i pravila ponašanja u tri (3) kategorije: elektronička pošta, popis e-adresa i forumi.

Škola je ovaj skup pravila lijepog ponašanja na internetu učinila dostupnim svojim učenicima, o tome ih podučava te primjenjuje vlastitu politiku u skladu s tim pravilima.

Članak 40.

U sklopu redovne nastave te aktivnostima propisanim školskim kurikulumom učenike se poučava o važnosti čuvanja vlastitih i tuđih osobnih podataka na servisima koji omogućuju komunikaciju između korisnika na internetu.

Osobni podaci su sve informacije putem kojih se osoba može identificirati izravno ili neizravno na način da se njezin identitet može utvrditi na osnovi jednog ili više specifičnih obilježja.

Članak 41.

Osim Pravila lijepog ponašanja na internetu, učenici se moraju pridržavati i Pravila sigurnog ponašanja na internet:

- Osobne informacije na internetu nikad se ne smiju odavati.
- Tvoja zaporka je tvoja tajna. Ne dijeli je sa svojim prijateljima i poznanicima.
- Ne odgovarajte na zlonamjerne ili prijeteće poruke.
- Dokaze neprimjerenog sadržaja spremite (print screen) i pokažite odraslim osobama.
- Zlostavljanje preko interneta ne smije se prikrivati. Zlostavljanje treba prijaviti odraslim osobama u okolini i platformi na kojoj se zlostavljanje odvijalo.
- Provjerite je li profil na društvenim mrežama zatvoren za osobe koji nam nisu "prijatelji". Treba biti kritičan prema ljudima koji se primaju za "prijatelje".
- Potrebno je biti oprezan s izborom fotografija koje se objavljuju na društvenim mrežama. Nikad ne objavljuj fotografije drugih osoba bez njihovog pristanka.
- Redovito provjeravaj postoji li neka mrežna stranica o tebi te koje informacije sadrži (treba upisati svoje ime i prezime u Google).
- Ne prihvaćaj poklone od nepoznatih osoba na internetu (npr. bon). Ta osoba zasigurno želi nešto zauzvrat.
- Nikad nemoj ići sam na sastanak s osobom koju si upoznao putem interneta. Ako ta osoba inzistira da dođeš bez pratnje, nemoj ići na takav sastanak te obavezno obavijesti roditelje.

2. Poštivanje autorskih prava

Članak 42.

Autorska prava na mrežnim dokumentima najčešće se definiraju s tzv. Creative Commons (CC) licencama (više na: <https://creativecommons.org/licenses/lang=hr>). Pomažu autorima da zadrže svoja autorska prava te reguliraju legalne načine korištenja njihova djela.

Nastavnici, učenici i ostali djelatnici potiču se da potpisuju vlastite materijale koji su sami izradili koristeći licencu CC-a.

Zaposlenici i učenici Škole obvezuju se na poštivanje licenca CC-a.

Članak 43.

Zabranjuje se predstavljanje tuđih radova kao svojih, preuzimanje zasluga za tuđe radove i nedopušteno preuzimanje tuđih radova s interneta.

Korištenje tuđih materijala s interneta mora biti citirano, obavezno navodeći autora korištenih materijala te izvor informacije (poveznica i datum preuzimanja).

Članak 44.

Računalni programi zaštićeni su zakonom kao jezična djela. Najčešće su zaštićeni samo izvorni programi, no ne i ideje na kojima se oni zasnivaju. U to su uključeni i mrežni programi, odnosno aplikacije.

Kod mrežnog mjesta moguće je posebno zaštititi samo objavljeni sadržaj, a moguće je zaštititi i elemente koji se odnose na samo mrežno mjesto i djela su dizajnera i/ili tvrtke/osobe koja je izradila samo mrežno mjesto.

Članak 45.

Prilikom dijeljenja tuđeg digitalnog sadržaja potrebno je poštivati autorska prava osobe te sadržaj dijeliti u skladu s dodijeljenom licencom (Creative Commons).

Vlastitim sadržajima potrebno je dodijeliti prikladnu licencu prije dijeljenja te zaštititi autorska prava.

Članak 46.

U Školi se zabranjuje nelegalno kopiranje ili preuzimanje autorski zaštićenog materijala.

Članak 47.

Obaveze Škole su:

1. Učenike i nastavnike podučiti o autorskom pravu i intelektualnom vlasništvu.
2. Učenike i nastavnike podučiti i usmjeriti na korištenje licenci za zaštitu autorskog prava i intelektualnog vlasništva.
3. Učenike i nastavnike podučiti o načinima nelegalnog dijeljenja datoteka i servisima koji to omogućuju, poput servisa Torrent, mrežnog mjesta koja zahtijevaju registraciju i plaćanje vrlo niske članarine za neograničeno preuzimanje digitalnog sadržaja i sl.
4. Učenike i nastavnike informirati o mogućim posljedicama nelegalnog korištenja, dijeljenja i umnažanja autorski zaštićenih materijala

3. Internetsko nasilje

Članak 48.

Internetsko nasilje može se definirati kao namjerno i opetovano nanošenje šteta korištenjem računala, mobitela i drugih elektroničkih uređaja. Nasilje preko interneta, u svijetu poznato kao *cyberbullying*, opći je pojam za svaku komunikacijsku aktivnost informacijsko-komunikacijskom tehnologijom koja se može smatrati opasnom, kako za pojedinca tako i za opće dobro.

Internetskim nasiljem smatra se:

- Nastavljanje slanja e-pošte usprkos tome što netko više ne želi komunicirati s pošiljateljem.
- Slanje poruka prijetećeg ili uvredljivog sadržaja.
- Omalovažavanje ili ismijavanje uz pomoć različitih servisa koji omogućuju komunikacije (društvene mreže, vforumi, video poziv, chat...)
- Dijeljenje tuđih osobnih podataka i drugih informacija o drugoj osobi.
- Objavljivanje slika i videa nasilnog sadržaja.
- Lažno predstavljanje i krađa identiteta.
- Otvaranje grupa s ciljem vrijeđanja i omalovažavanja.
- Postavljanje internetske ankete o žrtvi.
- Slanje virusa.
- Svi ostali oblici nasilja posredovani IKT-om.

Članak 49.

Ukoliko se utvrdi postojanje internetskog nasilja, osoblje škola mora djelovati s ciljem prekidanja nasilne situacije.

Potrebno je u najkraćem mogućem roku maknuti neprihvatljiv sadržaj s internet. Osoblje Škole obavlja razgovor s učenicima uključenima u nasilje putem interneta te obavještava roditelje.

Učenici će biti sankcionirani sukladno Pravilniku o kućnom redu u Školi.

Članak 50.

Škola je dužna:

1. Podučiti učenike i nastavnike o načinima prepoznavanja i mogućim oblicima internetskog nasilja.
2. Upoznati učenike i jasno istaknuti prihvatljiva pravila ponašanja u školskom prostoru te na mrežnoj stranici Škole.
3. Kontinuirano educirati učenike i roditelje o sigurnom korištenju interneta i suzbijanja nasilja.

4. Korištenje mobilnih telefona

Članak 51.

Kućnim redom Škole zabranjeno je korištenje mobitela za vrijeme trajanja nastave i organiziranih aktivnosti, osim za potrebe nastavnog procesa.

Korištenjem mobitela za potrebe nastavnog procesa moguće je uz prethodno dopuštenje nastavnika.

U slučaju nedopuštenog korištenja mobitela i druge tehnologije nastavnik učeniku oduzima mobilni telefon do kraja trajanja nastave. Razrednik obavještava roditelje o nedopuštenom korištenju mobitela.

Ako učenik ponovno koristi mobilni telefon ili drugu tehnologiju na nastavi, isti se oduzima i obavještava roditelj koji je dužan doći po uređaj.

Članak 52.

Mobilni telefoni imaju pristup internetu te su sigurnosne mjere za korištenje interneta navedene u člancima 41. - 45. obvezujuće i za korištenje mobilnih telefona.

Članak 53.

Škola je dužna upoznati učenika s posljedicama zloupotrebe mobitela.

Roditelji se informiraju o sigurnim načinima korištenja mobitela na roditeljskim sastancima ili edukativnim publikacijama koje priprema Škola ili druga ovlaštena institucija.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

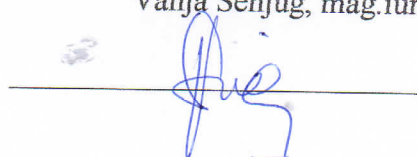
Članak 54.

Izrazi koji se rabe u Pravilniku, a imaju rodno značenje, rabe se neutralno i odnose se na muški i ženski spol.

Članak 55.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave na oglasnoj ploči škole.

Predsjednica Školskog odbora
Vanja Šenjug, mag.iur.

Ovaj pravilnik objavljen je dana 18.11.2020. godine i stupa na snagu dana 26.11.2020.

KLASA:012-03/20-01/01
URBROJ:2197/02-380/1-1-20-03
Datum: 16.11.2020.

Ravnateljica:
Vera Hrvoj, univ. spec. pol.

